

BLiB

Bos en Lommer interreligieus Beraad

Onze speciale dank gaat uit naar de stichting "Kerk en Wereld"

Die deze dag financieel heeft mogelijk gemaakt.

Verslag van de Vrouwenontmoetingsdag op 14 maart 2010

Amsterdamse vrouwen met elkaar in gesprek over identiteit en samenleving

"Minder is meer. Vasten, Voedsel voor je ziel"

in de Mansveltschool, in Amsterdam Bos en Lommer

Korte impressie

Vasten is aandacht hebben voor de kern van ons bestaan.

Een bijzondere samenwerking van vrouwen van de Vrouwengroep van de Raad voor Levensbeschouwingen en Religies te Amsterdam, de National Council of Jewish Women Nederland, het Bos en Lommer interreligieus Beraad en het Ignatiushuis. Vanuit de Vrouwengroep werken deze keer vrouwen mee vanuit Het Apostolisch Genootschap, het Bahá'í geloof, de Christen Gemeenschap, de Doopsgezinde Gemeente, de Liberaal Joodse Gemeente, de Rooms Katholieke kerk en het Spiritueel Opleidingsinstituut Brahma Kumaris. Deze vrouwen zorgen voor een fijne professionele voorbereiding en enorme inzet tijdens de dag voor een zeer geslaagde middag. Ongeveer 60 vrouwen, heel verschillend van achtergrond, leeftijd en cultuur namen deel. Door 3 grote festiviteiten in de Joodse gemeenschap zijn er slechte enkele joodse vrouwen. Wat ons deze middag samenbindt is aandacht voor ons diepere zijn en aandacht voor elkaar. Hieruit ontstonden in de groepen zeer diverse, levendige gesprekken.

Verloop van de middag

Begin met mantras zingen en een meditatieve dans

In verband met het thema wordt deze keer anders dan gewoon niet samen gegeten, maar worden de deelnemers ontvangen met een glas water en een boekenlegger met een spreuk en zijn zij vervolgens uitgenodigd om onder leiding van Mieke Hydra mooie korte liederen en mantras te zingen en deels ook op een eenvoudige en meditatieve manier te dansen.

Welkom door Ank Veenstra, dagvoorzitter

Ank Veenstra heet iedereen van harte welkom en dankt de stichting Kerk en Wereld voor hun financiële bijdrage en iedereen, die mee geholpen heeft om deze dag mogelijk te maken. Zij vertelt hoe het idee ontstaan is om voor deze ontmoetingsdag het thema "vasten" te kiezen: Tijdens en na de door vrouwen uit Bos en Lommer georganiseerde vrouweniftar "Ladies & Ramadan" op 1 september 2009 in de Mansveltschool raakten een aantal vrouwen waaronder vrouwen van de Amsterdamse Vrouwengroep en het Ignatiushuis, in gesprek met elkaar. Het bleek dat bijna alle religies en veel levensbeschouwingen een vorm van vasten kennen en dat de onderlinge uitwisseling hierover een vruchtbare dialoog opleverde.

Bewust werd voor deze ontmoetingsdag een datum gekozen die in de vastentijd van twee van de betrokken groepen valt: Christenen en Bahá'í. Ook valt de datum in de buurt van de 100ste internationale vrouwendag die op 8 maart 2010 gevierd werd.

Ank herinnert aan de visie van de vrouwenontmoetingsdagen: "Amsterdamse vrouwen in gesprek met elkaar over identiteit en samenleving". Zij uit haar zorg over de toenemende verharding in de samenleving en de "tweedeling" in de politieke sfeer vooral als het gaat over de rol van de moslimgemeenschap in Nederland. Zij formuleert als één van de doelen van de ontmoetingsdag: Laten zien dat wij met elkaar verder willen en dingen samen willen blijven doen en dat de moslimgemeenschap een van "ons" is.

Verder vertelt Ank over de recent verschenen interreligieuze liedbundel "Voor een zoeker als de mens" (Muz-Art). Er volgt een korte voorstelronde van de kern van de Vrouwengroep RLRA en van de bij de voorbereiding van deze ontmoetingsdag betrokkenen. Marike Omta, voorzitter van de Voedselbank Bos en Lommer geeft een korte inleiding over de voedselbank. Want de deelnemers waren van tevoren gevraagd om in plaats van een bijdrage aan de maaltijd deze keer een pakje koffie of thee als gift voor de Voedselbank Bos en Lommer mee te nemen.

Een aanwezige fotografe, Kirsten Spahr-van de Hoek, attendeert de vrouwen op de mogelijkheid om aan een foto-project in Bos en Lommer deel te nemen en radiomaakster Serviela maakt reclame voor Radio Sunshine, een radioprogramma met idealistische doelen dat goed aansluit bij het idee van de vrouwenontmoetingsdag. Radio Sunshine besteedt een uitzending aan de vrouwenontmoetingsdag.

Alle deelnemende organisaties stellen zich kort voor.

Zeven inleidingen/ persoonlijke statements over het thema "vasten"

Fieke Klaver (Christendom en medewerker van het Ignatiushuis) vertelt over de verschillende manieren waarop orthodoxe, rooms-katholieke en protestantse Christenen gestalte aan de 40-dagen-tijd, de vastentijd voor Pasen, geven. Voor de protestantse traditie geldt: Mensen bepalen zelf waar zij gedurende de 40-dagen-tijd minder aan doen, b.v. TV-kijken, snoep eten, met de auto rijden etc. De achterliggende gedachte is, ruimte te scheppen in hoofd, hart en lichaam om je voor te bereiden op Pasen.

T. C. (Islam) vertelt over het vasten tijdens de Ramadan: door overdag niet te eten en te drinken, probeer je je aandacht naar binnen te verplaatsen en je vooral op de voeding van je geest te richten. Voor haar zelf staat daarbij vooral de concentratie op de dankbaarheid tegenover God centraal.

Uit de inleiding van *Sheila Gogol* (Jodendom) wordt duidelijk dat de manier waarop Joden vasten gedeeltelijk lijkt op het vasten tijdens de Ramadan: ook op de Joodse vastendagen wordt van zonsopgang tot zonsondergang niet gegeten en gedronken. De betekenis van het vasten hangt samen met de historische of theologische context van de vastendag (b.v. Yom Kippur / Verzoeningsdag: vasten als spijtbetuiging, Tisha BeAv: herinnering aan de vernietigen van de eerste en de tweede tempel in Jeruzalem).

Corrie Roeleveld (Bahá'í): De vastentijd van de Bahá'í-gemeenschap duurt 19 dagen en gaat vooraf aan het Nieuwjaarsfeest op 21 maart, de eerste dag van de lente. In deze tijd wordt van zonsopgang tot zonsondergang niet gegeten of gedronken. Doel van het vasten is o.a. de spirituele krachten - die latent in de ziel aanwezig zijn - te verfrissen en bewustwording van de mens te leiden.

Ank Veenstra leest uit een brief van *Kalawatie Nandram* (Hindoeïsme), die helaas niet persoonlijk aanwezig kan zijn. Ook volgens de traditie van de Ayurveda heeft het vasten een lichamenlijk en een spiritueel aspect. Op welke manier en hoe lang gevast wordt, is afhankelijk van de situatie en van de conditie van het individu. In ieder geval wordt bij het bepalen van het vastenprogramma rekening gehouden met de 5 elementen: eten, lucht, vuur, water, aarde. Niet iedereen kan op de zelfde manier vasten, het is afhankelijk van het lichamenlijke type.

Els Lukken (Pure stroming) legt uit hoe zij mensen begeleidt die een proces van geestelijke en lichamenlijke reiniging willen ondergaan. Zij staat voor het streven naar eenheid en merkt op dat de titel van deze dag ("minder is meer") daarin helaas ook naar een dualisme verwijst.

Karin Kalpoe (Brahma Kumaris) deelt haar ervaringen met het laten staan/ niet tot je nemen van negatieve, afbrekende gedachten. Concreet betekent dit: niet meegaan in bijv. roddelen of negatieve gesprekken over iemand. Op deze manier ervaar je harmonie met je verborgen innerlijke schat/ kracht en ben je veel creatiever en productiever, niet alleen voor jezelf maar ook voor je collega's bijvoorbeeld.

Gesprekken in groepjes en plenaire nabespreking

De inleidingen worden afgesloten door twee mooie liederen, voorgedragen door zangeres Barazandeh Djavdan uit Iran.

Aansluitend gaan de deelnemers in 6 groepjes in gesprek met elkaar over vragen zoals: Als je zelf vast. Waarom doe je dit? Heeft vasten voor jou te maken met een sociaal effect. Ga je anderen helpen? In hoeverre verandert vasten jou? Wat vind je het moeilijkst om te laten staan? "Minder is meer" gaat niet alleen over niet eten. Wat zou het nog meer zijn? Ervaar je weleens in je leven dat minder meer is?

Onderwerpen die hierbij vaak aan de orde komen, zijn: bewustwording over jezelf, heraanpassing van je innerlijk leven, ruimte scheppen voor iets nieuws (bijv. de Paasboodschap, het nieuwe leven (lente), God...). Verder speelt voor sommigen het samenzijn met familie of vrienden een belangrijke rol (vooral tijdens het eten na zonsopgang). Voor de meesten heeft het vasten ook een sociale betekenis: het roept op tot solidariteit met de armen. Vasten kan ook betekenen dat je meer met anderen deelt (eten, geld, tijd etc.) of het eigen leven met het oog op gerechtigheid en milieuvriendelijkheid toetst (minder vlees eten, minder auto rijden etc.)

Sheila vertelt over een Joodse gemeenschap in Oeganda. Voor hen is niet eten (resp. geen eten hebben) iets heel gewoons. Zij geven daarom vooral gestalte aan de vastendagen door eten te geven aan anderen.

Maar niet iedereen van de aanwezigen vast en er worden ook kritische vragen gesteld: "Hoe voorkom je dat je alleen maar vast omdat je een "beloning" verwacht?"

In de plenaire nabespreking worden een aantal gedachtes uit de gespreksgroepjes samengevat. Er worden twee dingen duidelijk: er zijn heel veel verschillende tradities en ideeën over het vasten en vasten is niet alleen religieus. Iedereen heeft vandaag vast iets nieuws gehoord en geleerd. Tegelijkertijd werd duidelijk dat wij ook heel dicht bij elkaar komen als we kijken naar hetgeen wat ons drijft en naar de kern en de achterliggende gedachten van het vasten.

Afsluiting met papierbloemen en lied

Het meditatieve moment waarmee we de dag afsluiten, bestaat deze keer uit gevouwen bloemen uit papier die, als wij ze in schalen met water zetten, open gaan en hun gekleurde binnenkant laten zien. - Een symbool voor de menselijke ziel die zich opent en begint te bloeien als zij in contact komt met het levende water van bijvoorbeeld goede gesprekken, verfrissende nieuwe ideeën en vreedzame gedachten. Net zoals op deze middag. Hartelijk dank aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen!

Christina Ehring(BLiB en Medewerker van de Protestantse Diaconie) en Karin Kalpoe(Brahma Kumaris).